

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGE

Dorotea kommun LIS område: Rajastrand

Röd markering – förslag till LIS-område

Förutsättningar

Rajastrand är en by som ligger ca 7 mil väster om Dorotea samhälle och ca 4 mil från turistorten Borgafjäll. Den norra sidan av sjön Lill-Rajan är välbebyggd och här planeras ett LIS-område. Flera turistföretag finns i byn och inom LIS-området som i huvudsak bedriver verksamhet mot jakt- och fisketurism.

Besöksadress

Storgatan 42
2809

Postadress

917 81 DOROTEA

Telefon

Organisationsnr.
0942 – 140 00 vx

Telefax

0942 – 140 01

E-post

info@dorotea.se

Hemsida

<http://www.dorotea.se>

Postgiro

6 50 30 – 9

212000 –

Bankgiro

601 – 7404

Markanvändning

Skogsbruk, ängs- och betesmark.

Friluftsliv

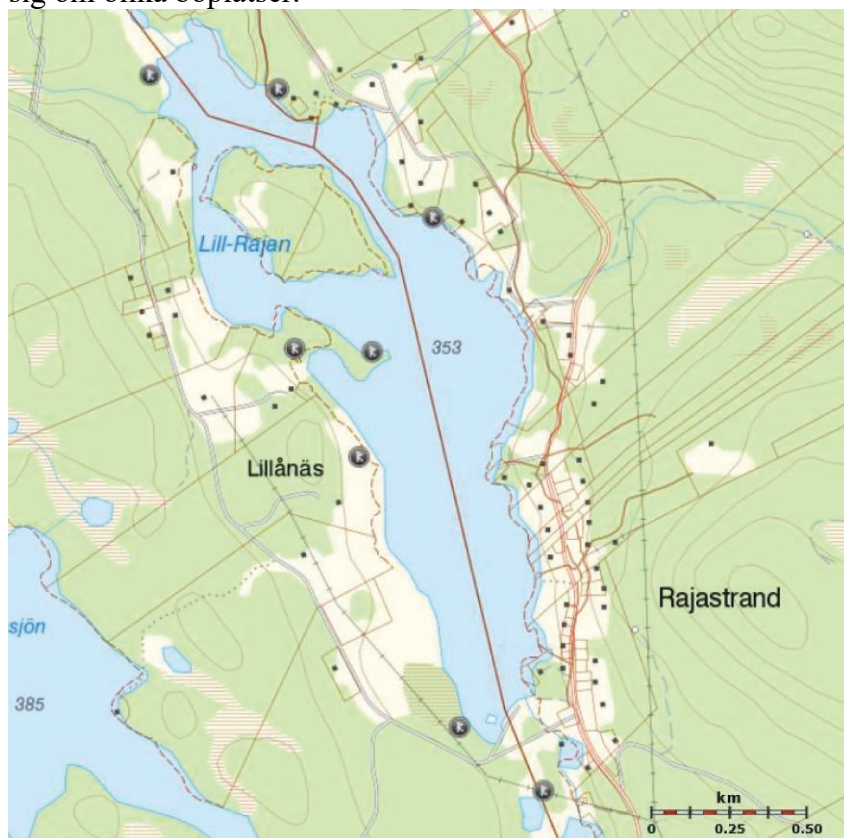
Fiske sker i Lill-Rajan av både gästande turister till entreprenörerna i Rajastrand samt även från andra turister och boende i byn. Rajastrands fiskevårdsområdesförening är en driftig fiskeförening som under åren fått till ett attraktivt fiske i ett område hårt sargat av vattenkraften.

Riksintressen

Området ligger inom Voernese och Vilhelmina södra samebyars områden. Inga riksintressen är utpekade inom eller i närheten av LIS – området varken samebyarnas eller övriga riksintressen.

Fornlämningar

En sökning med fornsök visar att det finns två möjliga lämningar inom LIS – området. Det rör sig om olika boplatser.

Utmarkerade fornlämningar

Boplatser och fasta fornlämningar är skyddade enligt Kulturmiljölagen och alla typer av markingrepp i eller i närheten av dessa boplatser kräver tillstånd av länsstyrelsen. Detta innebär att alla kommande bygglov eller andra markarbeten i närheten av utpekade lämningar skall samrådas med Länsstyrelsen.

Identifiering av lämningar enligt fornsök:

L1938:1204, RAÄ – nummer: Dorotea 120:1

L1938:219; RAÄ – nummer: Dorotea 121:1

Vattenförekomst

Enligt Vatteninformation Sverige (VISS) gör Vattenmyndigheten bedömningen att sjön Lill - Rajan ekologiska potential är otillfredsställande p g a att sjön är påverkad av vattenkraft genom att tillflödet Saxån idag leds till ett annat vattensystem via en kanal och tunnel. Minimitappningen från Stor-Rajan ner till Lill-Rajan är 50 l/s under januari, februari, mars, april, oktober, november och december. Under månaderna juli, augusti och september är minimitappningen 250 l/s. Maj och juni råder nolltappning.

Vattenytan i sjön hålls upp av en grunddamm i sjön utlopp där fiskevårdsområdesföreningen har anlagt en fiskvandringväg i granitsten för att vandrande fisk skall kunna passera.

Ras och Skred

Enligt SGUs kartvisare finns ingen risk för ras eller skred. Marktypen är morän.

Miljöskydd

När det gäller avloppssituationen så finns lösningar som gemensamt avloppssystem, enskilda avloppslösningar samt utedass.

Växt & Djurliv

Det återfinns flera olika naturtyper inom det inventerade området, eftersom det rör sig om en så pass lång sträcka. Det rör sig bland annat om, äldre skog, sumpigare mark, äng, planterad tallskog, strandnära områden med mycket gräs och vass.

Fiskbestånd

Gädda, lake, abborre, sik, harr och någon enstaka öring. Öring – och harrsbestånden har minskat avsevärt sen regleringen av vattendragen.

Djurliv och Fågelliv

Vanliga djur för området är älg, hare, ren, mink, mård, olika typer av änder, ripa, järpe, tjäder, orre samt även olika rovfåglar etc.

Växter/träd

Vid det inventerade området återfinns vanliga växter, dvs. sådana som vanligen förekommer i skog, på ängsmark, och blötare våtmark. Generellt utgörs marken av ängsmark och skogsmark.

Bedömning

Exempel på vanliga miljöer inom LIS-området.

Området på norra sidan av Lill- Rajan med närområde inom markerat område bedöms uppfylla kriterierna för att kunna bli ett LIS-område. Generellt kan sägas marken kring sjön är påverkad av mänsklig aktivitet och bebyggelse inom de 100 meter som utgör gräns för strandskydd. Det rör sig både om permanent- och fritidsboende, bryggor, båthus samt vägar som går nära stranden. Stora delar av byns strandnära mark utgörs av ängsmark, äldre och yngre skog samt gräsmattor. Att kunna förtäta bebyggelsen inom tilltänkt område är att föredra framför att bygga inom områden som saknar eller har liten bebyggelse. Denna förtätning bedöms vara möjlig utan att inskränka allmänhetens allemansrättsliga tillgång till sjöstranden eller djur- och växtlivs livsvillkor. Ett utpekande av LIS-område på den norra delen av sjön kan innebära möjlighet för byarna att locka nya invånare till bygden och på så sätt främja en långsiktig utveckling i området.

Vid etablering av byggnad inom föreslaget LIS-område skall en noggrannare undersökning göras, för att säkerställa att det är lämpligt att bygga på den specifika platsen. Denna inventering kan inte säkerställa att all mark inom LIS-området är lämpliga att bygga på och särskild hänsyn kan behöva tas till vissa platser inom tilltänkt LIS-område.

Risken för översvämning bedöms inte vara överhängande inom utpekade LIS-område. En särskild bedömning kan komma att göras i varje enskilt bygglovsärende.

Strandremsan inventerades 28 juni 2019. Inventeringen utfördes från öster till väster. Var gång marken ändrade karaktär upprättades ett nytt inventeringsprotokoll. 11 inventeringsprotokoll upprättades.

Två jakt- och fiskeentreprenörer finns i området och använder bla Lill - Rajan i sin verksamhet för fiske och en anläggning (Rajagården) som ligger alldeles i anslutning till sjön hyser en av entreprenörerna in sina gäster.

Sjön används av gästande turister och av närboende för fiske och fisket bedrivs vanligtvis från båt.

Det finns en allmän badplats inom området som bör värnas från exploatering.

Bedömningen är att någon försämring av miljö kvalitetsnormen för vatten inte kommer att ske genom utpekande av LIS – området. Eftersom hydrologin påverkas av kraftutvinning (bortledande av Saxån) är förutsättningarna för ett naturligt svämplan försämrade. Bilden till höger visar på grunddammen som håller upp vattennivån i Lill - Rajan med granitstenstrappan (fiskvandringssväg).

En byggfri zon på 20-25 m i enighet med bilder nedan är det område som skall lämnas mot sjön för att ge friluftsliv och djur fri passage bäddar för minimering av påverkan gällande svämplanet.

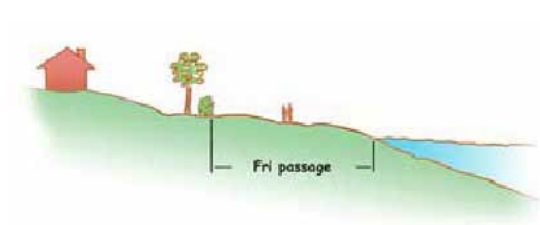

Fig. 1. Vid tätare bebyggelse kan gränsen mellan tomtplatsavgränsning och fri passage behöva markeras tydligt, t ex genom en häck, ett staket eller en trädridå.

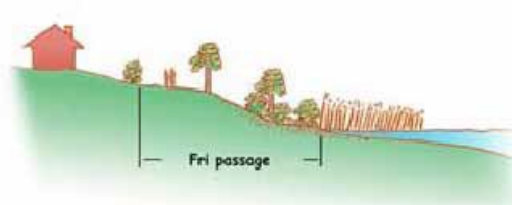

Fig. 2. Den fria passagen bör anpassas till djurliv. Om strandkanten är bevuxen med vass och är en viktig häckningsplats för fåglar så kan den fria passagen förläggas en bit upp på land.